

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

« 03 » 11 2020թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 000103

Ձեռնարկողը՝

«Մայֆորեսթ.էյթմ» ԲՀԿ

ք. Երևան, Հյուսիսային պող., շենք 8, բն.16

Գործունեությունը՝ Շիրակամուր համայնքում կապարվելիք անտառհիմնման
աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
նախնական գնահատման հայտ

Լոռու մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Թարգյան

Առդիր եզրակացությունը՝ 5 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 000103

<< 03 >> 11 2020թ.

Լոռու մարզի Շիրակամուտ համայնքում կատարվելիք անտառահիմնման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Ներածական մաս.

Ձեռնարկող՝

«ՄայՖորեսթ.ԷյԷմ»

Բնապահպանական հասարակական
կազմակերպություն

Փաստաթղթի տեսակը՝

Անտառահիմնման

նախնական գնահատման հայտ

«Գ» կատեգորիա

Գտնվելու վայրը՝

Լոռու մարզ, Շիրակամուտ համայնք

Նախնական գնահատման հայտով նախատեսվում է Լոռու մարզի Սպիտակի տարածաշրջանի Շիրակամուտ համայնքին պատկանող 90հա տարածքներում իրականացնել ցանկապատման, ծառատնկման, ամենամյա խնամքի միջոցառումներ, որի արդյունքում տարիներ հետո նախանշված համայնքը կունենա համայնքային անտառներ:

Նախատեսվող գործողությունը նպատակ ունի բնական էկոհամակարգերի և ստեղծվող անտառների համակցության արդյունքում բարելավել շրջակա միջավայրը, ինչպես նաև տեղային մակարդակով մեղմել կլիմայի գլոբալ փոփոխությունը:

Համայնքային անտառների հիմնումը կավելացնի երկրի անտառածածկը, կնպաստի արոտների խոտհարքերի բարելավմանը և այլն:

Նախատեսվող գործունեությունը՝ համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 5-րդ կետի «ա» ենթակետի հանդիսանում է «Գ» կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

Նախատեսվող գործողության տարածքը գտնվում է Լոռու մարզի Շիրակամուտ համայնքի վարչական տարածքում՝ բնակավայրի հյուսիսային մասում:

Նախատեսվող տարածքի ռելիեֆը թեք է՝ 15°-25°, գտնվում է ծ.մ. 2000 բարձրության վրա:

Գործունեության ենթակա տարածքի բուսաբանական հետազոտության արդյունքում բացահայտվել է, որ նշված տարածքում բացակայում են հազվագյուտ էկոհամակարգերը և Հայաստանի Կարմիր գրքում ընդգրկված բուսատեսակները:

Հետազոտվող տարածքի ֆաունան տիպիկ է Կենտրոնական Հայաստանի միջին լեռնային բաց լանդշաֆտների համար և չի ցուցաբերում որևէ զգալի ինքնատիպություն համեմատելով

տարածաշրջանի նման լանդշաֆտների հետ: Այստեղ բացակայում են ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված անողնաշարավոր կենդանիների որևէ խմբի պատկանող տեսակներ:

Ինչ վերաբերվում է ողնաշարավոր կենդանիներին՝ ապա, հարող տարածքում գտնված է ՀՀ Կարմիր գրքում ընդգրկված կարմրակատար շամփրուկին (*Lanius senator L.*), նա կարող է օգտագործել բուն տարածքը որպես կերհանդակ, այդ թվում նաև ծառատունկի աշխատանքներից հետո:

Ֆլորայի և ֆաունայի ուսումնասիրությունների արդյուքում նշված տարածքում անտառապատման միջոցառումների իրականացման վերաբերյալ մասնագետների կողմից որևէ առարկություն չի նշվել:

Նախատեսվող անտառվերականգնման տարածքի կլիման, ըստ ՀՀ կլիմայական շրջայնացման, ցուրտ-ցամաքային է: Այստեղ առկա կայանների և դիտակետերի տվյալների համաձայն՝ օդի տարեկան միջին ջերմաստիճանը տատանվում է -11°C -24°C սահմաններում, մթնոլորտային տեղումները՝ 450–550 մմ սահմաններում: Լեռնագագաթներին և բարձրադիր այլ ջրբաժաններում ձնածածկույթը պահպանվում է մինչև մայիս–հունիս ամիսները, իսկ ցածրադիր շրջաններում՝ 1–2 ամսից մինչ 4, երբեմն 5 ամիս է:

Ջրագրական տեսանկյունից առավել նշանակալի է նախատեսվող անտառվերականգնման տարածքին մոտ անցնող Չիչկան գետը, որը հանդիսանում է Փամբակ գետի վտակը և Շիրակամուտի ջրանցքը:

Ուսումնասիրվող տարածքում հողային կազմը հիմնականում արտահայտված է լեռնատափաստանային խճաքարաշագանակավուն սևահողերով: Այստեղ հողի քարքարոտվածությունը 0–70 սմ խորություններում բարձր է և հասնում է 30–50%-ի: 0–20 սմ խորությունում հումուսի պարունակությունը տատանվում է 2–5%:

Տեսակների ընտրության ժամանակ նախագիծը հաշվի է առնում դրանց կենսաէկոլոգիական առանձնահատկություններն ու բնական աշխարհագրական արեալը: Առաջին հերթին, օգտագործվելու են տեղի անտառածման պայմաններին լավ հարմարեցված տեղաձին տեսակները, մասնավորապես, խոշորառէջ կաղնին, սրատերև ու բարձրլեռնային թխկին, կովկասյան տանձենին, սովորական ծիականկը, իսկ թփատեսակներից՝ սովորական կիպրոսն ու Վանհուտի ասպիրակը: Ներմուծվող տեսականին բաժանվում է գլխավոր (գերակշռող ու հիմնական, առաջին շարահարկը զբաղեցնող) և ուղեկցող (գլխավոր տեսակի աճն ու զարգացումը խթանող, ինչպես նաև հողբարելավող, երկրորդ շարահարկը ձևավորող) տեսակների:

Անտառածման պայմանների առանձնահատկություններից ելնելով՝ անտառմշակութային ֆոնդի տարածքը բաժանվում է երկու տեղամասի, որոնցում մեկը առանձնանում է ըստ կազմի մաքուր մշակույթների (թեք, սակավահզոր, քարքարոտ, լվացված լեռնալանջեր), մյուսը՝ խառը մշակույթների (համեմատաբար բարվոք պայմաններ):

Գործունեության ենթակա տեղամասի 20 հա մակերեսի վրա ընտրված է անտառի հիմնադրման ցանքսի և տնկման մեթոդները (13 հա՝ ցանքս, 7 հա՝ տնկում)՝ շախմատաձև դասավորությամբ (գծանկարները ներկայացված են հայտում):

Հողի նախապատրաստման եղանակը կատարվելու է ձեռքով՝ համատարած փոսիկներով, որի տրամագծի չափը 0,25x0,25 մ է, իսկ խորությունը՝ 0,25 մ:

Համաձայն անտառի ցանքսի (13 հա) եղանակին ցանքատեղերի քանակը 1 հա վրա նախատեսվում է 4000 հատ, ընդամենը՝ 52000 հատ: Հեռավորությունը շարքում կազմելու է 1 մ, իսկ շարքից շարք՝ 2,5 մ: Նախատեսվող գլխավոր տեսակը՝ կաղնի խոշորառէջն է:

Համաձայն անտառի տնկման (7 հա) եղանակին տնկատեղերի քանակը 1 հա վրա կազմելու է 3330 հատ, ընդամենը՝ 23310 հատ: Հեռավորությունը շարքում կազմելու է 1 մ, իսկ շարքից շարք՝ 3 մ: Նախատեսվող գլխավոր տեսակը՝ կաղնի խոշորառէջն է, իսկ ուղեկցող տեսակներն են՝ սրատերև ու բարձրլեռնային թխկի, ծիականկ, կովկասյան տանձենի:

Սերմերի նախապատրաստման եղանակը ցանքսին ներկայացված է առանց սերմերի նախապատրաստման ախտահանմամբ:

Մշակույթների նկատմամբ խնամքի միջոցառումներից նախատեսվում է ագրոտեխնիկական խնամքը առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում՝ 10 անգամ, այդ թվում.

2021թ.՝ 4 անգամ,

2022թ.՝ 3 անգամ,

2023թ.՝ 2 անգամ,

2024թ.՝ 1 անգամ:

Մշակույթների պահպանության եղանակը և հակահրդեհային միջոցառումներն ընդգրկում են՝ ցանկապատում, անտառապահի նշանակում, հակահրդեհային քարոզչություն բնակչության շրջանում, շուրջօրյա հսկողություն, ինչպես նաև միջշարքային տարածությունների հնձում, հակահրդեհային հանքայնացված շերտերի պատրաստում և խնամք:

Հաջորդ տարվա (2021թ.) ամբողջ վեգետացիոն ժամանակաշրջանի ընթացքում անտառային մշակույթների կաշոդականությունը պատշաճ մակարդակի հասցնելու, նրանց աճի, զարգացման համար կատարվելու է քաղիան-փխրեցում՝ 4-անգամյա ագրոտեխնիկական խնամք: Խնամքի աշխատանքները շարունակվելու են ևս 3 տարի. 2022թ.՝ 3, 2023թ.՝ 2 և 2024թ.՝ 1 անգամ:

Տարածքի անբավարար և խիստ հողակլիմայական պայմանների հետևանքով կանխատեսվում է մշակույթների մինչև 40% անխուսափելի անկում, որոնց համապատասխան խտությունը պահպանելու համար պահանջվում են լրացման աշխատանքներ՝ տնկման միջոցով: Լրացման աշխատանքները նախատեսվում են 2022թ. գարնանը՝ սոճու սերմնաբուսակներով, մինչև 61000 հատ:

Նախատեսվող գործունեության համար անհրաժեշտ է լինելու 55 օր և 19 աշխատակից:

Տնկիների վրա մարդածին գործոնի ազդեցությունը կանխելու, տարածքը չնախատեսված արածեցումից զերծ պահելու և այլ գործոնների ազդեցություններից խուսափելու անհրաժեշտությունից ելնելով կկատարվի ցանկապատում և անտառապահների նշանակում:

Ցանկապատումն իրականացվելու է երկաթբետոնե և փայտյա հենասյուներով, միջհենասյունային հեռավորությունները ամրացվելու են երկաթյա փշալարով:

Հենասյուները ամրացնելու նպատակով փորվելու են 15սմ տրամագծով և 40–45սմ փոսեր, որտեղ հենասյուները տեղադրելուց անմիջապես հետո իրականացվելու է նույն տեղամասից հանված հողով փոսալցում և հենասյան ամրացում: Փշալարի ստորին շերտի և գրունտի միջև հեռավորությունը նախատեսվում է 40–60սմ, որը տեղանքում առկա հավանական վայրի կենդանիներին իրենց բնական արեալում տեղաշարժվելուն չի խոչընդոտի:

Նախատեսվող գործողությունը և այնուհետև ստեղծված անտառները, որպես հետևանք, ունեն շրջակա միջավայրի պահպանությանն ուղղված մի շարք կարևորագույն գործառնություններ, որոնցից են հողաշերտերի էրոզիայից և դեգրադացումից պաշտպանելը, կենսաբանական բազմազանության պաշտպանությունը, բնակ.միջավայրերի ընդլայնումը, ջրերի մակերևութային հոսքի կարգավորումը, քամիների պորթկումների ժամանակ դրանց մեղմումը, խոնավության և ջերմաստիճանի կտրուկ փոփոխությունների նվազեցումը և այլն:

Նախատեսվող գործողությունները լինելով զուտ բնապահպանական միջոցառումների խումբ, անհրաժեշտություն է ունեցել խորը ուսումնասիրության և ճշգրիտ պլանավորման, որը թույլ է տվել վերացնել կամ նվազագույնի հասցնել շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության ռիսկերը:

Նախատեսվող գործունեության ընթացքում ուսումնասիրությունների արդյունքում վեր են հանվել միայն ճարտարագիտատեխնոլոգիական և կենսաբանական ռիսկերը, որոնց տրամադրվել է որակական և քանակական գնահատական:

- Ապահովել հակահրդեհային անվտանգության միջոցառումները, իրականացնել անտառային հրդեհների հայտնաբերումն ու կանխումը՝ համաձայն ՀՀ անտառային օրենսգրքի:
- իրականացնել անտառների վնասատուների և հիվանդությունների վնասակարության կանխարգելման աշխատանքները և պահպանել անտառային կենսաբազմազանությունը՝ համաձայն ՀՀ անտառային օրենսգրքի:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Մայֆորեսթ.Էյէմ» ԲՀ կազմակերպության կողմից նախատեսվող Լոռու մարզի Շիրակամուտ համայնքում կատարվելիք անտառհիմնման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Տնօրենի տեղակալ՝

Մասնագետ՝

Գ. Գևորգյան

Մ. Ավետիսյան